

DE HIPPISCHE ONDERNEMER

JAARGANG 17
NUMMER 2021/6

HET VAKBLAD VOOR DE PAARDENBRANCHE

**PAUL HENDRIX: 'WE MOETEN ONS
NIET UIT DE MARKT PRIJZEN'**

12 PAARD EN WOLF **18** HANDELSPRIJZEN **33** ZIEKTEVERZUIM **36** HERFINANCIERING
38 RETENTIE- VERSUS PANDRECHT **45** RUITERGEWICHT **50** ANTIBIOTICA **56** ABORTUS

KNEGT[®]
QUALITY TRACTORS EUROPE

TOP-AANBIEDING
voor Paardenbedrijven
Nu 0%-financiering**

ook
100%
elektrisch!

Kneegt, de hulp in uw bedrijf!
Nu ook 100% elektrisch!

Kneegt 30 PK
v.a. € 12.250,-*

Kneegt 40 PK
v.a. € 13.950,-*

Kneegt 50 PK
v.a. € 16.950,-*

Kneegt 45/55 PK
v.a. € 29.950,-*

100% Elektrisch

Wereldwijde levering!
www.kneegt-international.com

*excl. BTW
** na controle kredietwaardigheid

VAKVISIE

TARIEF OMHOOG

De samenleving gaat sinds maart vorig jaar gebukt onder Covid-19. Je hoeft geen pessimist te zijn om te beseffen dat we er voorlopig niet vanaf zullen zijn en er wellicht mee zullen moeten leren leven.

Was met name 2020 voor iedereen, zowel zakelijk als privé, een jaar van uitdagingen, in 2021 gaat het de BV Nederland voor de wind. Het gros van de ruitersportcentra heeft de pandemie tot nu toe doorstaan. Meer mensen zijn gaan paardrijden, bedrijven hebben de hand op de knip gehouden of lopen waar mogelijk wat achter met betaling van leveranciers of aflossing van schulden. Maar ze leven nog.

Nu de economie weer aantrekt en de inflatie toeneemt wordt alles wel duurder. Goede manegepaarden zijn moeilijk te vinden en daardoor schreeuwend duur. Waar je nog niet zo heel lang geleden drieduizend euro op tafel legde voor een betrouwbaar paard, kruipt de teller nu al gauw richting 8.000. Voer kost aanmerkelijk meer. Dat merk je heel goed met een stal vol paarden. Personeelskosten stijgen, energieprijzen gaan omhoog, er is schaarste aan grondstoffen. Dat alles maakt het leven duurder, want alles wordt doorberekend aan de consument. En juist daar zijn manegehouders altijd huiverig voor geweest, want stel je voor dat de klant vertier op de rug van een paard elders gaat zoeken. Daarom zijn manegebedrijven gewend aan lage marges en hard werken. Maar die insteek begint door de huidige structurele ontwikkelingen in de markt een uitzichtloze zaak te worden. Manegebedrijven en pensionstallen ontkomen er niet aan hun prijzen serieus naar boven bij te stellen, tot wel 10 à 15 procent. De praktijk leert dat ondernemers die echt waar voor hun geld bieden, en met een goed verhaal over het hoe en waarom van de prijsverhoging komen, hooguit een enkeling als klant verliezen. Paardrijden is namelijk veel te leuk.

Ton Corbeau

Hoofdredacteur De Hippische Ondernemer

Foto cover: Jacob Melissen

Wolven potentiële bedreiging voor paarden

Hoeveel risico lopen onze paarden op aanvallen en zijn de overheidsbesluiten nog aan te vechten?

12

We moeten ons niet uit de markt prijzen

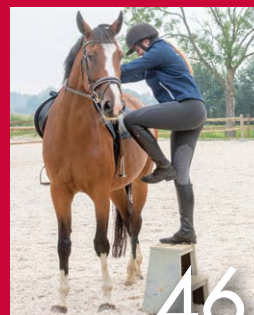
Als tweede expert vertelt Paul Hendrix over ontwikkelingen en trends in de paardenhandel.

18

Maximaal ruitergewicht; discriminatie of dierenwelzijn?

FNRS en KNHS adviseren eigenaren om maximale belastbaarheid per paard te definiëren. Hoe pakt u dit aan?

46

EN VERDER

- 22** **INTERVIEW GUUSJE TER HORST**
Sectorraad moet meer armslag krijgen
- 34** **WAAR VIND JE PERSONEEL?**
Schaarste neemt toe, wat is de oplossing?
- 50** **ANTIBIOTICAGEBRUIK**
Antibiotica voor dieren ter discussie

VASTE RUBRIEKEN

11	SRP	42	FNHB
34	LTO	45	FNRS
36	Fiscaal	50	KNMVD
38	Juridisch	53	GD
41	KWPN		

Julius Peters nieuwe voorzitter FEEVA

Julius Peters is sinds kort voorzitter van de Federation of European Equine Veterinary Associations (FEEVA), oftewel de Europese groep paardendierenartsen. Peters zit vanuit deze functie ook in het bestuur van het European Horse Network (EHN) waarin hij adviseert wanneer het welzijn van paarden aan de orde is. Wat zich bijvoorbeeld nu afspeelt is de Brexit, waardoor paarden die over en weer tussen Groot-Brittannië en Frankrijk worden getransporteerd (te) lang moeten wachten bij de inklaringskantoren van de Britse en Franse douane. Meer over deze kwestie is te vinden op de FNHB pagina 44.

Handhaving op I&R paarden

Vanaf 21 april 2021 moeten alle paarden in ons land worden geregistreerd op de locatie waar ze worden gehouden. Deze verplichting komt voort uit de Europese Diergezondheidsverordening. De registratie van paarden is belangrijk om snel te kunnen handelen bij een dierziekte, of bij problemen voor de volksgezondheid. Om die reden moet duidelijk zijn op welke locatie paarden gehuisvest worden. De database waarin deze gegevens worden opgeslagen, is door de overheid ondergebracht bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De houder van het paard is verantwoordelijk voor registratie. Nu ruim een half jaar later staan nog lang niet alle paarden in de database. Inmiddels is bekend geworden dat er vanaf 1 december zal worden gehandhaafd op registratie. Vanaf dat moment kan elke paardenhouder controle krijgen. Voor uitgebreide informatie over de wijzigingen per 21 april zie: www.sectorraadpaarden.nl/themas/identificatie-registratie/

Registratie kleine motorische voertuigen

Nog geen actie ondernomen? Dan is het belangrijk dat u hiermee snel aan de slag gaat, want registreren wordt na 31 december 2021 fors duurder! In de praktijk blijkt dat veel mensen zich niet bewust zijn van welke voertuigen geregistreerd dienen te worden. Ze denken dat hun voertuig niet groot genoeg is of dat deze door de beperkte snelheid niet aan de registratie moet voldoen. Toch is het zo dat de kans bestaat dat u een voertuig bezit dat wel geregistreerd moet worden. Denk aan zelfrijdende oogstmachines, knikdumpers, graafmachines, wielladers, veegmachines, minitrekkers, gazonmaaiers die breder zijn dan 1,30 m, verreikers en heftrucks. Voor meer informatie scan de QR code

Europees Parlement praat over problematiek wolf

Het Europees Parlement wil dat de Europese Commissie de hoge beschermde status van de wolf in de Europese Unie opnieuw beoordeelt. De aanleiding hiertoe is de toegenomen populatie en de problemen die daaruit voortkomen. Het Europees Parlement krijgt steeds meer klachten op zijn bord over de aanwezigheid van wolven in de buurt van bewoonde gebieden in Europa en over de toename van het aantal aanvallen op vee. De wolf is al 30 jaar een hoogst mogelijk beschermde diersoort, waardoor het dier niet straffeloos mag worden gevangen of gedood. In die dertig jaar is het aantal wolven – ook in ons land – flink toegenomen, waardoor de problemen op het platteland steeds groter worden.

In oktober werden in de aan ons land grenzende deelstaat Nordrhein-Westfalen meerdere pony's gedood of verwond door rondtrekkende wolven. De incidenten hebben de Duitse overheid aangezet tot het opnieuw beoordelen van de wolfproblematiek. Meer over de wolf vanaf pagina 12.

Hippische Ondernemer van het Jaar 2021

Tijdens De Hippische Ondernemer Dag op de KWPN Stallion Show op donderdag 3 februari (meer hierover op pagina 26) wordt de winnaar van deze verkiezing 'Hippische Ondernemer van het Jaar 2021' bekend gemaakt. Van de genomineerde bedrijven (De Lindenhoeve in Emst, De Hultenhoek in Groeningen en MT Stables in Kootwijkerbroek) wordt de winnaar gehuldigd met de eervolle titel en daarnaast mooie prijzen.

Winnaar 2020 Stal Witte

BGT-check: voorkom verlies grond

Vorig jaar is de RVO begonnen met een nieuwe perceelregistratie. De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is een digitale kaart waar alle overheidsinstanties mee gaan werken. De afmetingen van bijvoorbeeld een erf of perceel zijn dan voor alle instanties hetzelfde. Door de BGT worden de topografische perceelsgrenzen de komende tijd opnieuw vastgesteld. Daardoor verschuiven de meeste grenzen een beetje. Alle kleine beetje samen kunnen grote gevolgen hebben voor uw bedrijf. Nadat RVO vorig jaar begon met de eerste bedrijven, wordt daar nu een vervolg aan gegeven.

Ondernemers ontvangen de komende tijd (waarschijnlijk) een uitnodiging voor een BGT-check. Met deze check krijgen zij de gelegenheid om hun perceelsregistratie te controleren. Dat is belangrijk, bijvoorbeeld met het oog op grondgebonden regelingen of voor de subsidie die u aanvraagt in de Gecombineerde opgave. Alles over de BGT-check | RVO.nl | Rijksdienst

PASSION AND PROFESSION

The **leading B2B trade fair**
for the global horse industry.

SAVE THE DATE
05. – 07.02.2022

Bedrijfsleven en onderwijs verbonden

Op 5 november was het live congres van Praktijkcluster Paard gehouden. Met 105 bezoekers vanuit het onderwijs en het bedrijfsleven werd het een inspirerende dag met Laurens van Lieren als dagvoorzitter. In een aantal inspiratiesessies kwamen recente veranderingen op gebied van wetgeving, onderwijs en maatschappelijke kijk op de paardensector aan de orde. De gemeenschappelijke noemer was veelal dierenwelzijn, waar de maatschappij in toenemende mate vragen over stelt en waar dieractivisten op inspelen. De ondernemers gingen met elkaar, onder leiding van Bart Ducro (WUR), in gesprek hoe zij hun rol zien in het bestendiger maken van de sector en hoe onderwijs daarin een bijdrage kan leveren met als conclusie dat in de hippische opleidingen welzijn veel aandacht moet krijgen. Het vroeg aanleren om te kijken naar de behoeften van een paard vanuit zijn natuurlijke eigenschappen zal bijdragen aan een verdere optimalisering van de omgang met paarden.

Diarreepakketten paard en veulen/jaarling

De afgelopen maanden is de GD bezig geweest met het ontwikkelen en valideren van nieuwe PCR's voor de diarreepakketten paard en veulen/jaarling. Ook zijn er enkele bestaande PCR's toegevoegd om de diagnostiek compleet te maken. De nieuwe pakketten zijn vanaf nu beschikbaar. De nieuwe diarreepakketten (PCR) bevatten de volgende onderzoeken:

- Diarreepakket paard (PCR): *Clostridium difficile*, *Clostridium perfringens*, equine coronavirus, *Salmonella spp.*
- Diarreepakket veulen/jaarling (PCR): *Clostridium difficile*, *Clostridium perfringens*, equine coronavirus, *Salmonella spp.*, equine rotavirus, *Lawsonia intracellularis*.

De pakketten worden in eerste instantie enkel aangeboden voor faecesmonsters op basis van E-swabs. Om gebruik te maken van de nieuwe PCR-pakketten kunt u digitaal inschrijven via VeeOnline of u gebruikt het inzendformulier 'Monsters paard PCR' van de GD website. (bron: GD)

Geld verdienen in draf en rensport

De Prix de l'Arc de Triomphe op de Parijse baan Longchamp, op 4 oktober voor de 100e keer verreden, werd een sensationele zege voor de 4-jarige hengst Torquator Tasso, gereden door de Duitse jockey René Piechulek. De zege leverde de huidige eigenaren 2,5 miljoen euro op. Maar weinig mensen weten dat de hengst destijds werd gefokt door Paul Vandenberg uit buurtschap Hilleslagen nabij het Limburgse Mechelen. Hij werd later op de veiling verkocht voor 24.000 euro.

De draf sport staat in de Verenigde Staten op een heel hoog niveau. Er werd nog nooit een Nederlander winnaar van een Breeders Crown-koers. Dat overkwam op 30 oktober mede-eigenaar Peter Delis. Zijn Rebuff won de met 600.000 dollars gedoteerde Breeders Crown voor tweejarige hengsten en ruins. Met eerdere successen meegerekend wint Rebuff bijna 450.000 dollar. Eigenaar Cees Jan Faber van Stal Why Not zag zijn Fly Light tweede worden in de met 650.000 dollar gedoteerde Breeders Crown voor driejarige hengsten en ruins. Deze draver won inmiddels bijna 530.000 dollar.

Passie voor uw paarden

BODEMSLEEP.NL WIJLAARSGRONDWERKEN.NL

Wijlaars

**KRACHTIG IN
PAARDENBODEMS**

✉ INFO@WIJLAARS.COM ☎ (+31) 040 2217366

INNOVATIEVE PAARDEN VERNEVELAAR

- Equine Asthma
- Stof & pollen allergie
- Paard & pony
- Stil & draadloos

**OFFICIËLE
IMPORTEUR
NL & BE**

Flexineb®
N E D E R L A N D

Flexineb.nl volg ons op @FlexinebNederland

GIANT
BY TOBROCO

DUTCH QUALITY BRAND

0% RENTE
Bij een financiering van 36 maanden bedraagt de rente nu 0%.

5 JAAR GARANTIE
5 jaar garantie op de accu en onbeperkt aantal ladingen.

MIA/VAMIL REGELING
Fiscaal voordelig door de MIA/VAMIL regeling.

ONTDEK ONZE 100% ELEKTRISCHE MODELLEN

Met zijn vrijwel geruisloze werking zonder uitstoot is de machine ideaal om binnen te gebruiken en te werken in de buurt van dieren.

25
TOBROCO-GIANT

WWW.TOBROCO-GIANT.COM

PURPLE PRODUCTS

PURPLE PACKER

**UITMESTEN
ZONDER ENIG HANDWERK**

- Kan gecombineerd worden met div. typen mini loaders
- Met deze mestklem is gemechaniseerd uitmesten mogelijk voor alle stalfronten met deuropening van circa 110 en stalgang vanaf 250cm

Demo op afspraak

PURPLE SPREADER

**OPSTROOIEN
MET HET GROOTSTE GEMAK**

- Alle typen aankoppeling mogelijk
- eenvoudige bediening
- zelf ladend

Zie video's
www.purpleproducts.nl

DEMO'S -LEASE- VERKOOP

info@purpleproducts.nl
Tel: 0653407066

Paardenlobby in Europa (1)

In november vond in Brussel, in aanwezigheid van Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie én amazone, een belangrijke conferentie plaats over de toekomst van de paardensector, georganiseerd door de MEP Horse Group en European Horse Network, waar ook de FNRS bij is aangesloten. Samen met aanwezige parlementsleden en de vele vertegenwoordigers uit de paardensector werd gediscussieerd over het belang en de uitdagingen van de paardensector. Met meer dan 7 miljoen paarden, een geschatte economische impact van €100 miljard per jaar en meer dan 800.000 werknemers, kan worden geconcludeerd dat de Europese paardenindustrie een

belangrijke sector is en alle aandacht en inzet van de Europese beleidsmakers verdient.

Er werden verschillende prioriteiten benoemd. Met stip op één staat een verlaagd en uniform Europees btw-stelsel en vervolgens de erkenning van paarden als landbouwdieren. Daarnaast wil de Europese paardensector oplossingen vinden voor het wolvenprobleem, vlot transport van paarden verzekeren en hameren op wetenschappelijke besluitvorming om de gezondheid en het welzijn van paarden te waarborgen en te bevorderen.

(Bron: EHN & MEP)

Prof. dr. Sloet met emeritaat

Prof. dr. Marianne Sloet was tot 13 december verbonden aan de Faculteit Diergeneeskunde in Utrecht. Haar kennis en kunde blijft beschikbaar o.a. middels het begeleiden van haar promovendi bij het departement Clinical Sciences en consulten voor patiënten als freelance specialist bij praktijk Krommerijnstreek. Tevens blijft ze adviseur voor partijen zoals KNHS, KWPN, KFPS, NRPS en Sectorraad Paarden.

Nieuwe manager keuringszaken KFPS

Greetje Swart (46) is de nieuwe manager keuringszaken binnen het KFPS. Zij stuurt vanaf 1 december binnen het Koninklijk Friesche Paarden-Stamboek het jurycorps aan en is het eerste aanspreekpunt voor inzenders op keuringen en bij aanlegtesten. Greetje Swart deelt passie voor fokkerij en sport en heeft veel ervaring met Friese paarden in binnen- en buitenland. Ze was binnen het KFPS eerder ledenraadslid en voorzitter van de vertrouwenscommissie (bron: KFPS)

Paardenlobby in Europa (2)

Gehoord worden in Europa. Daar gaat het om bij de pas opgerichte European Equestrian Business Association. Voorzitter van de belangenvereniging is Olympisch kampioen Ingrid Klimke (foto) uit Duitsland. De EEBA wil de professionele paardenbranche in de volle breedte in Europa vertegenwoordigen en daar vooral een stem geven.

WORLD HORSE TRANSPORT

Transport · Handling · Quarantaine
Voor al uw Nationale en Internationale
paardentransporten binnen **Europa**.

Where Quality, Care and Passion come together
+31 (0) 36 303 09 93 — www.horsetransport.world

Masters, meesters in goed voer.

MASTERS

Ook voor ondersteuning bij o.a. bedrijfsontwikkeling, mestboekhouding en de gecombineerde opgaves kunt u bij ons terecht.

Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren is er ook voor paarden

Voor de Sectorraad Paarden is welzijn van paarden één van de belangrijke prioriteiten. Verminderde zorg voor paarden is onwenselijk en moet voorkomen worden. De SRP heeft zich in 2018 aangesloten bij het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren.

Hiermee wil de SRP haar verantwoordelijkheid nemen als er schrijnende gevallen van dierverwaarlozing worden geconstateerd door erfbetreders (dierenartsen, hoefsmeden, fysiotherapeuten, voerleveranciers, zadelpassers etc.).

Erfbetreders en anderen kunnen bij het Vertrouwensloket terecht met vragen, voor advies of het doen van een melding over verminderde zorg van boerderijdieren (landbouwhuisdieren). Het gaat om bedrijfsmatig gehouden paarden, runderen, varkens, schapen, geiten en kippen. Het Vertrouwensloket adviseert en kijkt samen naar oplossingen.

Het loket is een initiatief vanuit de sector en opgezet om veehouders, maar ook bedrijfsmatige paardenhouders, in nood te helpen waardoor het aantal gevallen van verminderde dierzorg wordt beperkt en om vragen hierover te beantwoorden. Het loket zet zich er ook voor in om houders weer op het juiste spoor te krijgen.

MELDPUNT

Erfbetreders kunnen een melding doen wanneer zij dierverwaarlozing constateren op een bedrijf waar paarden beroepsmatig gehouden worden en het voor de erfbetreder niet goed mogelijk is om zelf het gesprek aan te gaan.

Het Vertrouwensloket is, naast een meldpunt, ook bedoeld voor overleg en het verstrekken van informatie. Het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren is gericht op de preventie en aanpak van verminderde dierzorg bij landbouwhuisdieren. Een belangrijke taak van het Vertrouwensloket is het betrekken van erfbetreders bij de preventie en signaleren van verminderde zorg, het coördineren van meldingen en het aansturen van de Vertrouwensteams. Het vroegtijdig signaleren van verminderde zorg is belangrijk omdat daardoor vaak schrijnende situaties voor mens en dier voorkomen kunnen worden. De erfbetreders spelen hierin een belangrijke rol. Zij komen veelvuldig bij bedrijven op het erf en kunnen tijdig signalen waarnemen en actie ondernemen waardoor de desbetreffende dierhouder hulp krijgt aangeboden om de problemen (vaak van persoonlijke aard) op te lossen.

OBJECTIEF VASTSTELLEN

Er is een QuickScan ontwikkeld als ondersteuning om verminderde dierzorg objectief te kunnen vaststellen. Met deze QuickScan hebben erfbetreders en teamleden van het Vertrouwensloket een handvat om de situatie te kunnen inschatten.

NAAMSBEKENDHEID

De SRP ziet door de jaren heen een geleidelijke toename van adviesvragen en

SECTORRAAD PAARDEN
T: 06 – 11 736 117
E: info@sectorraadpaarden.nl
W: www.sectorraadpaarden.nl

stuurt in voorkomend geval door naar het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren. De SRP ziet ook dat hoewel de naamsbekendheid van het Vertrouwensloket is toegenomen publiciteit nodig blijft. Ook om erfbetreders te blijven aansporen om melding te maken indien dat nodig is. Minder taboe op het melden van verminderde dierzorg en het bespreekbaar maken van psychische gezondheid in de agrarische sector zorgt weliswaar voor een toename in het aantal meldingen en adviesvragen maar het blijft nodig om de aandacht op het Vertrouwensloket te vestigen.

De SRP roept erfbetreders op om in voorkomend geval contact te zoeken met het Vertrouwensloket. ●

PARTICULIER?

Indien er sprake is van verwaarlozing van paarden die particulier worden gehouden dan is het mogelijk om het landelijke loket van de overheid te benaderen via telefoonnummer 144, De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en/of de politie behandelen meldingen.

Beschermde wolf potentiële bedreiging voor leefwereld van paardenvolk

Sinds 2000 heeft de wolf zich succesvol gevestigd in Duitsland na een afwezigheid van meer dan een eeuw. Zo goed zelfs dat overtollige dieren sinds 2018 ook Nederland als woonplaats hebben uitgekozen. Door enkele moordpartijen onder schapen neemt de bezorgdheid over de vraatzucht van wolven toe onder de plattelanders met kleinvee, runderen en paarden.

"G eërgerd door de recente toename van incidenten met paarden besloot ik om uit de relevante literatuur op te maken hoeveel risico onze paarden lopen op aanvallen en of de ons onwelgevallige overheidsbesluiten nog aan te vechten zijn.

Het is natuurlijk verreweg het beste als de wolf acuut verdwijnt en wegblijft uit de buitengebieden van Nederland. Wij van het platteland hebben nooit om de wolf gevraagd. Uit literatuuronderzoek bleek dat de kans op een succesvolle eigentijdse gulden-sporenslag tegen de wolvenknuffelaars al in 2010 verdampt was. Toen hadden de juristen Trouwborst en Bastmeijer reeds voorspeld dat conflicten tussen boeren en buitenlui, de wolf, de overheid en natuurbeschermers zouden ontstaan zodra de wolf zich in het wild zou vertonen. Zij hebben de Europese en nationale juridische kaders in relatie tot de bescherming van wolf en lynx goed leesbaar en scherp in beeld gebracht. De conclusie is helaas dat wij op het land, de boeren en buitenlui, geen enkel juridisch argument meer kunnen leveren om de wolf te weren uit Nederland en België. Met dank aan onze bestuurders, die met het tekenen van het verdrag van Bern in 1979 zonder enig voorbehoud de absolute beschermde status van de wolf erkend hebben. Dit verdrag regelt o.a. de verplichte samenwerking tussen de Europese staten bij de instandhouding van hun wilde flora en fauna en hun leefgebieden. Verder is Nederland ook nog eens gebonden zich te houden aan de EU Habitatrictlijn. De bescherming van de wolf is vervolgens uitgewerkt in de Natuurbeschermingswet en sinds 2014 is de wolf aangewezen als beschermde inheemse diersoort. De bescherming van o.a. de wolf wordt nog eens even verder gespecificeerd in *Guidelines on population level management*

plans for large carnivores (2018). Ze mogen niet opzettelijk worden gedood, gevangen of zelfs worden verstoord. Nederland telde sinds februari 2019 officieel één roedel, maar inmiddels zijn er meer. Helaas kunnen wij van het platteland geen juridische vuist meer tonen aan de overheden en de grootstedelijke natuurbeschermers in hun acties om de wolf te bevoordelen ten laste van onze belangen. Dus moeten we nu leren om met de wolven samen te leven. Daarom rest ons alleen nog maar om onze kennis te vergroten over de bescherming van onze paarden en het wolvengedrag en op de hoogte te blijven hoe andere landen omgaan met de conflicten tussen wolven en diereigenaren."

'Hoeveel risico lopen onze paarden? Zijn overheidsbesluiten nog aan te vechten?'

DE WOLF EN ZIJN BIOTOOP

Op het noordelijke halfrond wist de wolf de opwarming na de koudste periode van de laatste IJstijd te overleven. De Europese grijze wolf (*canis lupus lupus*) is groter en agressiever tegen mensen dan de Canadese wolven die Noord-Amerika nu bevolken. Dit verschil kan relevant zijn voor verschillen in gedrag.

De grijze wolf is een roofdier aan de top van de voedselketen. Hij is een efficiënte regulator van overbevolking van wilde zwijnen en reeën. Uitgezonderd de wolf met hondsdolheid, vermijdt de wolf in eerste instantie conflicten met de mens. Bij voedselschaarste wordt de wolf brutaler en kan ook de mens aanvallen. Winterse aanvallen op mensen zijn ooit geregistreerd in Wit-Rusland en in

Nederland telt sinds februari 2019 officieel één roedel, maar inmiddels zijn het er meer.

sommige Russische districten. Hierbij bleek dat 90% van de slachtoffers vooral kinderen onder de 10 jaar waren. Hoewel dit zelden was, kan dit feit niet onder de tafel weggewerkt worden door de voorstanders van wolven in Nederland.

Zonder de wolf was onze beste vriend de huishond (*canis lupus familiaris*) er waarschijnlijk nooit gekomen. Ondanks al dit goeds, lijkt er in het overbevolkte Nederland nauwelijks plaats voor de wolf. Een uitzondering vormen misschien de paar grote bosrijke natuurparken van minimaal 350 km². Inderdaad parken, want oernatuur bestaat in Nederland al 6000 jaar niet meer. Toen vestigden de eerste landbouwers zich hier en brandden in rap tempo de oerbossen af om gewassen als eenkoren, emmer en erwten op de vrijkomende grond te verbouwen. Herbebossing is pas van de laatste twee eeuwen, vooral door toedoen van Staatsbosbeheer. Momenteel worden er zelfs 17 van de 21 nationale parken door Staatsbosbeheer beheerd. Van deze parken wordt beweerd dat ze echte authentieke natuur vertegenwoordigen of natuur in wording. Voor de wolf is na aftrek van het oppervlakte van de binnenwateren in deze Natuurparken beduidend minder beschikbaar dan het totale areaal van 2020 km². De noodzakelijke omvang van een territorium voor een roedel is afhankelijk van de voedselrijkdom en ligt in Duitsland tussen de 200-350 km². Voor Nederland betekent dit dat er niet meer dan 9 roedels permanent kunnen leven. Optimisten menen echter na een theoretisch modelonderzoek dat er wel ruimte is voor 438 wolven!

De wolvenpopulatie binnen de EU wordt geschat op 13.000 tot 17.000 dieren en het is een gerechtvaardigde vraag wat de Nederlandse bijdrage aan de genetische variatie van de Europese populatie kan zijn vanuit de kleine populatie die voornamelijk overlast op het platteland bezorgt.

'Rest ons alleen maar om onze kennis te vergroten over de bescherming van onze paarden'

Inmiddels groeit in heel Europa het aantal conflicten tussen wolf en plattelandsbevolking wat betreft de schade door vraat en verwonding van vee. In het Nationale Park Abruzzo, Lazio en Molise (Italië) worden bijvoorbeeld tussen de 289 en 588 dieren per jaar gedood. Schapen worden het meest gegeten, gevolgd door geiten, runderen en als laatste paarden. Het zijn vooral de veulens van de semi verwilderde Esperia pony's die in de magen van de wolven belanden. Tussen 2010 en 2016 werden 6-54% van de veulens opgepeuzeld. De grootste ergernis van de gedupeerden is de trage afhandeling van de schade.

TOEGEBRACHTE SCHADE EN COMPENSATIE

In de EU, wordt minimaal 8 miljoen euro per jaar compensatie aan de benadeelde veehouders betaald. Voor schaapskuddes werken preventieve maatregelen zoals toezicht door herders en hun honden naast het 's nachts ophokken goed in Sanabria-La

Sinds 1974

SCHUURMAN

Hindernissen & Omheiningen
www.schuurman.eu

Omheiningen

Hindernissen en Hiaal

Paartr

Zelhemseweg 24, 7255 PT Hengelo (Gld.)
 Telefoon: 0575-467382 * E-mail info@schuurman.eu

"HTP SOFTWARE MAAKT HET LEVEN LEUKER
 ÉN MAKKELIJKER"

HTP

HIPPISCH TOTAAL PAKKET

- ✓ Goed overzicht van planning, paarden, facturen en (financiële) managementrapportages
- ✓ Altijd alle info bij de hand op je telefoon, tablet, laptop of computer
- ✓ Uw dagelijkse planning makkelijk gemaakt en gekoppeld aan facturen en automatische incasso
- ✓ Met behulp van een koppeling met Tonic kassa is handmatig betalingen invoeren verleden tijd
- ✓ Uw administratie gekoppeld aan boekhoudpakket

TONIT
AFREKENSYSTEMEN

Met deze software is uw bedrijf goed georganiseerd in een handomdraai!

"Organiseer jouw paardenbedrijf makkelijk en snel met HorseManager"

HORSEMANAGER
THE HORSE BUSINESS SOFTWARE

Nieuw!

HorseManager heeft een rechtstreekse koppeling met RVO zodat de paarden op uw locatie automatisch worden aan- en afgemeld.

+ Bouw daarnaast eenvoudig je lokale administratie op.

www.horsemanager.nl

dominick

freedom unlimited

www.equismart.nl +31(0)610883383 info@dominick.nl

Carballada (Spanje). De schapehouders zijn wel al snel 7000 euro per jaar kwijt aan aanschaf en houden van de honden. Dit bedrag verdampt als de overheid het struikgewas niet regelmatig uitdunt om de honden in staat te stellen alle dieren van de kuddes in het oog te houden. Zo niet, dan heeft de wolf een mooie hinderlaag. Echter ook in Spanje zijn er tegenstanders zoals in Oriente de Asturias waar men al 30 jaar in onmin met de wolven leeft. De veel geroemde preventie maatregelen zijn duur, 7 maal hoger dan het simpel compenseren van schade. Dit laatste is nu nog het favoriete model van de meeste overheden. De onvrede met het gedrag en de regels van de overheden versterken de anti-wolven houding in de rurale gebieden van Europa. Behalve vee worden ook honden het slachtoffer bij conflicten. Zo worden er per jaar wel 20 jachthonden van Zweedse boeren door wolven gedood en dat werkt niet mee aan de populariteit van de wolf. Inmiddels neemt ook in Nedersaksen de spanning tussen wolvenbeschermers en paardenhouders toe. Er is een flinke toename van wolvenaantallen op weidedieren en daarbij worden nu sinds de laatste jaren ook paarden gepakt. Op een aantal neutrale plattelanders na staat de rest eerder sterk afwijzend tegen het samenleven met de wolf. Daarnaast hebben onze rurale oosterburen behoorlijk de pest gekregen aan de arrogante onkundige grootstedse politici met hun ondoordachte maatregelen. Vermeende oplossingen zoals wolvenrasters werken al niet meer. Een roedel kan snel leren om deze hinderissen te overwinnen. Inmiddels hebben ook nog een aantal wolven hun nachtelijk jachtpatroon verlegd naar de dag. Dus helpt het opstallen 's nachts ook al niet meer overal. Het Beleidsplan Zwervende Wolven vermeldt dat jonge wolven in toenemende mate in een groot deel van ons land op zullen duiken. Zoals al regelmatig te zien is in de media beperken deze 'loners' hun strooptochten niet alleen tot de bos- en natuurge-

'Nu hangen we met onze dieren in de strop van de ecologen en wolvenknuffelaars'

bieden. De overheid vindt dat dierenhouders zelf wettelijk verantwoordelijk zijn voor het nemen van preventieve maatregelen om gehouden dieren zoals schapen te beschermen tegen mogelijke roofdieren. De overheid stelt daarom dat houders van kwetsbare dieren (schapen, geiten) het risico op schade moeten verkleinen door extra inspanningen en preventieve middelen (elektrisch gaas, kuddewaakhonden, 's nachts ophokken, fladderlint).

Paarden worden dus niet als kwetsbaar gezien, maar wat dit precies betekent als er een duur veulen toch wordt gedood is onduidelijk. De volgende opmerking in het beleidsplan doet echter het ergste vrezen: "Schade aan niet-bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren is in principe een algemeen maatschappelijk risico dat burgers geacht worden zelf te dragen". In het geval van aangetoonde schade door een zwervende wolf wordt er een uitzondering gemaakt op de eis van bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren: "Er kunnen ook tegemoetkomingen worden verstrekt bij niet-bedrijfsmatig gehouden schapen en geiten". Paarden worden hier weer niet genoemd. Woont de dierenhouder in een gebied dat als territorium van een roedel is aangewezen, dan verwacht de overheid zondermeer dat er preventieve maatregelen getroffen horen te worden overeenkomstig de faunaschadepreventiekit van BIJ12. Daar kom je als paardenhouder in die gebieden ook niet omheen. Omdat de meeste wolven nog 's nachts hun prooi pakken zou opstallen voor paardenhouders afdoende moeten zijn, echter sommige wolven komen ook overdag. Hoelang duurt het nog voordat onze paarden 24 uur op stal moeten staan om de hobby van stadsmensen mogelijk te maken?

Na een wolvenaantal moet een dierhouder snel en wel binnen 24 uur hiervan melding doen bij BIJ12. Het kadaver moet ter plaatse blijven liggen, maar dient wel goed met schoon plastic afgeschermd te worden tegen regen en aaseters. Dit alles om het wolven-specifieke DNA veilig te stellen. Dit vormt het belastende bewijs voor een wolvenaantal. De tegemoetkoming in de schade wordt verstrekt aan zowel hobby- als beroepsdierhou-

HORSMANS
 LANDBOUWMECHANISATIE BV
 HORSE EQUIPMENT
www.horsmans.nl
 Holleweg 13 · Klimmen · Tel. 045-4052775

*“Every horseman
 needs a Horsefriend.”*
 HORSEFRIEND.NL

STALLEN – OMHEINING – INRICHTING

ders. Gezien alle vage formuleringen en niet expliciete beschrijving voor schade aan paarden is het wel de vraag of er 100.000 euro schade voor een Totilas veulen te krijgen is.

HOE KAN HET ZOVER GEKOMEN ZIJN DAT HET PLATTELAND GEGIJZELD GEWORDEN IS DOOR DE URBALE NATUURFREAKS?

De grondslag voor het huidige natuurbeleid vormen de ideeën van de ecologisten. Zij vinden dat voor het welzijn van mens en dier het complete ecosysteem beschermd of zelfs verbeterd dient te worden. Dit is zeker geen onterecht streven, want de twee eeuwen van industriële revolutie hebben onmiskenbaar veel schade aan het milieu toegebracht. Een dertigtal jaar geleden ontstonden de groene politieke partijen die naast hun in principe neutrale ecologische agenda ook veel linkse maatschappelijk thema's op hun politieke agenda hadden staan. De grote politieke partijen van toen hebben zich wel druk gemaakt om de hun onwelgevallige sociaal-maatschappelijke ideeën te bekritisseren, maar hebben met name de natuurthema's weg laten kapen. Inhoudelijk lijken de grote jongens zich nauwelijks met deze thema's bezig gehouden te hebben voor zo ver hun landbouwpolitiek geen gevaar liep. En nu hangen de boeren en buitenlui met hoefdieren in de strop van de ecologen en wolvenknuffelaars die het Nederlandse cultuurlandschap toch zo graag om willen vormen in een complete wildernis. Alle regelgeving resulteerde erin dat er inmiddels tenminste 17% van het land toegewezen moet worden als beschermde natuur. De vraag is wel wat nu beschermde natuur inhoudt? Is dit gelijk aan wildernis? Als het aan de radicalere natuurbeschermers lag, dan zou alles wat niet geasfalteerd of gebetonneerd is wildernis moeten worden en om dat compleet te maken zou er aan rewilding gedaan moeten worden, inclusief de dieren uit de IJstijd of hun vermeende vervangers. En daarin past natuurlijk ook de wolf. Of dit soort

ontwikkelingen wel in het overbevolkte Nederland of België kunnen, daarover heeft geen beleidsmaker of politicus nagedacht of willen nadenken. De overbevolking in ons land en zijn buur laat zich, behalve met India verder met geen enkele continentale staat op de wereld vergelijken. De politiek heeft echter naïef en slaafs wurgverdragen ondertekend zonder de ideologische en de rationele feiten te scheiden en voorbehouden te maken zoals Noorwegen en Zwitserland. Uiteraard moet Nederland zo groen mogelijk worden, maar om een copy van de biotoop uit de laatste IJstijd na te streven is luchtfietserij. Nederland heeft al 6000 jaar lang voornamelijk cultuurlandschappen en daar is niets mis mee, maar daar horen geen wolven in thuis. De wildernis in landen als Polen en Rusland is groot genoeg om de Europese wolf te laten overleven. ●

CONCLUSIE

Alles kort samengevat zijn Nederland en België gewoon te klein om de inwoners te belasten met alles wat maar trendy is op het gebied van natuur. Het aanvankelijke risico van wolvenaanvallen op paarden werd door de voorvechters van wolven als extreem klein beoordeeld, maar de recente toename van aanvallen op vee, inclusief paarden na 20 jaren van wolvenbescherming in Duitsland laat een andere realiteit zien. Preventieve maatregelen helpen niet voldoende meer. De overlast die de wolf op het platteland aanricht kan de wolf zelf niet aangerekend worden, de overheden echter wel. Het huidige EU-beleid zal voor de paardenhouders zeker niet verbeterd worden, daarvoor zijn wij electoraal irrelevant. Wij, "tweederangsburgers" van het platteland moeten maar met de wolf leren leven. Ons rest alleen nog om onze paarden op stal te zetten bij het vallen van de schemering. Mocht een duur veulen toch nog overdag gepakt worden, dan wens ik de eigenaar veel succes bij het verkrijgen van een passende schadevergoeding want een reële schadevergoedingsregeling voor paarden is er nog niet.

MOUNT
advies

- ◆ Ruimtelijk beleid voor de paardenhouderij
- ◆ Locatie- & beleidsmogelijkheden
- ◆ Milieu- en natuurwetgeving
- ◆ Bestemmingsplannen
- ◆ Procesbegeleiding
- ◆ Vergunningen

“Met de juiste voorbereiding is er heel veel mogelijk!”

T. +31 6 22 47 53 88 | www.mountadvies.nl

Paul Hendrix: 'We moeten oppassen dat we ons niet uit de markt prijzen'

Samen met zijn broer Emile bouwde Paul Hendrix (63) in de afgelopen veertig jaar een wereldwijd gewaardeerd topbedrijf op. We spraken onder meer over de geschiedenis en groei van het bedrijf, zijn visie op de marktontwikkeling en trends. In onderstaand artikel spreekt hij ook zijn zorgen uit over enkele ontwikkelingen.

We spreken Paul Hendrix op zijn bedrijf in Kessel en tijdens een rondrit over zijn bedrijven en omliggende stoeterijen van collega handelaren en trainingstallen van ruiters uit diverse landen.

ZESHONDERD PAARDEN

Aanvankelijk was de handel van Stal Hendrix vooral gebaseerd op het scouten van jonge paarden. Paul reed het land rond en kwam soms van concours terug met 10 tot 20 nieuwe aankopen. Paul: "Dat gaat nu bijna niet meer. Je vind ze niet of ze zijn niet te koop. Daarom zijn we zelf maar gaan fokken. Naast de stal in Baarlo kochten we in de loop van de jaren boerderijen en grond in Kessel (ruim 60 hectare)". Bij de rondleiding in Baarlo en Kessel (Noord Limburg) rijden we van de ene naar de andere stal, gescheiden door tientallen hectaren weiland. Alles bij elkaar zijn er ruim 600 paarden. Sommige staan elders, in Polen, Hongarije, USA, maar ook op trainingsstallen in eigen land.

Hoe is dat zo gegroeid? Het paardenvirus zit in de familie. Opa Emile Kallen was voorzitter van het Koninklijk Nederlands Trekpaarden stamboek. Paul's vader Ton Hendrix bouwde vanuit zijn landbouwbedrijf, met vooral asperge teelt, de paardenhandel op. Beslissend daarbij was de aankoop van de wereldberoemde The Robber, die gereden werd door Frans van Herten en later verkocht werd aan Alwin Schockemöhle. In 1976 zette Hendrix senior een enorme stap. Hij kocht Stoeterij Buitenzorg in Baarlo, voorheen een topstal van dravers. Hendrix zag toekomst in de paardenhandel maar veel mensen verklaarden hem voor gek, aldus Paul. "Er was geen weg terug en hij zei tegen ons: we gaan ervoor! Mijn broer Emile werd steeds succesvoller in de internationale springsport. Daardoor kregen we goede contacten en in 1981 regelden we onze eerste export van 9 paarden naar Californië. Ik vloog de paarden achterna en 10 dagen later waren ze allemaal verkocht. Ook naar Zwitserland gingen we steeds meer paarden verkopen. Het Nederlandse paard kreeg een

ONTWIKKELINGEN IN DE PAARDENHANDEL

De Hippische Ondernemer gaat op zoek naar ontwikkelingen en trends in de paardenhandel. De handel floreert, zo valt te horen. Wij willen graag weten wat de succesformule van de grote handelaren is. In het vorige nummer spraken we met Ullrich Kassermann uit Hagen, Duitsland. Maar er zijn nog veel vragen. Hoe zit de kostenstructuur in elkaar bij het fokken en opleiden van paarden? Worden de paarden niet onbetaalbaar voor recreatieruiters en manegehouders? Hoe regel je bedrijfsopvolging? Om antwoorden te vinden bleven we deze keer in eigen land, in het Limburgse Kessel.

Paul Hendrix geflankeerd door Tim (L), zoon van Emile, en zijn kinderen Michel en Janou

Jaarlijks komen er bij HX Breeding ruim 80 veulens bij. Deze worden opgefokt op hun weilanden in Kessel, gelegen aan de Maas.

goede naam en ons bedrijf is gegroeid met de interesse voor ons nationale fokproduct. Dat is dus mede te danken aan het inzicht van mijn vader. Hij was een abnormaal getalenteerde netwerker. En de samenwerking tussen Emile en mij klikte goed. Wij vulden elkaar prima aan”.

EEN 3-JARIGE KOST ONS 12.000 EURO

Die fokkerij interesse zit vooral bij Paul zelf. Hij vindt dat fok en opfok essentieel is voor de toekomst van een bedrijf van deze omvang. Paul volgde de ontwikkelingen in het KWPN van dichtbij, en was onder meer bestuurslid van het stamboek. Paul: “Emile en ik doen de internationale handel nog samen in Hendrix Trading, het fokkerijbedrijf heet nu HX Breeding en wordt door mij gerund. We hebben ieder jaar ruim 80 veulens, waarvan er zo’n 25 hier geboren worden. We krijgen er jaarlijks 25 bij van fokkers waarmee we een contract hebben en kopen er dus nog 25-30 veulens bij. We selecteren heel vroeg, als jaarling. We laten ze vrij springen, 10% valt dan af. Als 3,5 jarige testen we ze weer. Het is opvallend hoeveel overeenkomsten er zijn met de test als jaarling, het is voor 95% hetzelfde. Bij die opzet heb ik altijd goed naar het voorbeeld van Paul Schockemöhle gekeken. We proberen het op een vergelijkbare wijze te doen, maar wel met minder paarden”. Met de opfok en training van honderden paarden, de inzet van een schare personeelsleden en het onderhoud van de uitgestrekte landerijen zijn enorme kosten gemoeid. Paul maakt uit zijn hoofd een globale kostprijs berekening: “opfokken kost ons ongeveer 2.000 euro per jaar tot het derde levensjaar, wij rekenen op een kostprijs van minstens 10.000-12.000 euro voor een driejarig paard. Dan gaan we röntgenfoto’s maken en maak ik een plannetje voor ieder paard.

Trainen gaat veel geld kosten. Wij hebben 6 ruiters in dienst en er staan nog altijd 30-40 paarden bij andere stallen in training. Als we denken dat een paard als vierjarige niet meer dan 25.000 euro gaat opbrengen moet hij verkocht worden. Daar zijn goede paarden bij, maar wij investeren alleen verder in de beste groep en selecteren steeds door. Ik doe dat nog ouderwets, met het oog van de smid. De jeugd zal ongetwijfeld veel meer data gaan gebruiken. De kwaliteit van een paard is voor mij bepalend, niet de röntgenfoto’s. Als een talentvol paard bemerkings heeft gebruiken we steeds vaker een lease constructie, met recht op koop. Dat heeft meerdere voordelen voor de gebruiker. Als een paard niet bevalt loopt de lease overeenkomst gewoon af, en dat geldt ook voor het einde van de sportcarrière, dan heeft niet de gebruiker maar de oorspronkelijke eigenaar de taak om een nieuwe toekomst voor het paard te vinden”.

'Kwaliteit van een paard is voor mij bepalend, niet de röntgenfoto's'

DE PEELBERGEN HEEFT DE REGIO OMHOOG GETROKKEN

Bij de verkoop is Amerika nog altijd een belangrijk land. Hendrix verkoopt er vooral via een viertal partners, aan de west- en oost kust, die paarden van hen in voorraad hebben. “Dat is vooral de amateur markt”, aldus Paul Hendrix. Onze toppaarden verkopen we het liefst rechtstreeks aan een topprofessional. Daarbij zijn we selectief. Mensenkennis is daarbij belangrijk. Een toppaard moet naar een topruiter gaan of naar een goede ruiter met een

HIT-Aktivstall®

100%

Groepshuisvesting ...

Iedereen wint

HIT Actiefstal Nederland
Advies en montage
Ralph Rijstenbil

E-mail: info@paddockmaker.nl
Mobiel: 06 5274 0887

www.aktivstall.de

(VER)BOUWPLANNEN?

Samen realiseren we jouw droomstal, manege of rijhal. Helemaal op maat en volgens jouw wensen.

bouwbedrijf
JOSVROLIJK.

www.josvrolijk.nl | 0168-820090 | Zevenbergen | [f](#) [@](#) [in](#)

Onder Pieter Keunen won een dekhengst van Stal Hendrix, Kardinaal HX, in 2020 de finale van de Blom Cup voor vijfjarigen.

toptrainer. We zien dat als een project waarin je gezamenlijk op moet trekken". Naast Amerika zien we de laatste jaren een flinke groei van de interesse uit andere landen. Daar proberen we onder meer op in te spelen door onze veilingen. In september 2021 maakten we met onze Dutch Sport Horse Sales bijna 4 miljoen omzet met een twintigtal paarden, vooral 5 tot 7 jarigen. Dus een gemiddelde prijs van ongeveer 2 ton. We veilen bij voorkeur live, dus niet via het internet. Het persoonlijke contact is voor ons belangrijk, al kost dat veel geld. We geven een paar ton uit aan de ambiance, maar we hebben zo ook een sterke band met onze klanten opgebouwd". Ook paardensportcentrum de Peelbergen is volgens Paul van enorm belang gebleken voor de handel. Tientallen stallen, van Nederlandse trainers en handelaren maar ook van veel buitenlanders, zijn in de 'slipstream' van de Peelbergen in deze regio gevestigd of uitgebouwd. Het centrum is met zijn vele wedstrijden een mooie etalage maar biedt ook trainingsmogelijkheden en vertier voor ruiters en eigenaren. Paul is heel trots dat Emile en hij betrokken zijn geweest bij de opzet van de Peelbergen. "Maar we mogen de rol van de gemeente Horst en de Provincie ook niet onderschatten. Die hebben zich geweldig ingezet. En het resultaat daarvan heeft ook onze verwachtingen overtroffen. Het heeft hier de hele regio omhoog getrokken. En als er geen stikstofprobleem was zouden er rond de Peelbergen al meer nieuwe stallen gebouwd zijn".

RECREATIEPAARDEN ZIJN 100% DUURDER GEWORDEN

Hoe ziet Paul Hendrix de toekomst? "Voor onszelf heeft de opvolging van de volgende generatie prioriteit. Mijn broer Emile is buiten het bedrijf gaan wonen, zijn zoon Tim runt nu de stal in Baarlo. De stal van mijn zoon Michel is zijn eigendom. Mijn dochter Janou werkt ook in het bedrijf. Behalve Hendrix Trading hebben wij de bedrijven, die wij samen hadden, uit elkaar gedaan. Verder maken wij gebruik van de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) om de overgang naar de volgende generatie mogelijk te maken. In dat proces hebben we de ondersteuning van een goed accountantskantoor. Ik kan alleen maar benadrukken dat je gebaat bent bij goede adviseurs". Paul's marktanalyse is duidelijk. Hij analyseert de situatie als volgt. "In de springsport komen de gebruikers uit de hele wereld maar de producenten beperken zich vooral tot Duitsland, België, Frankrijk, Scandinavië, Ierland en Nederland. In de dressuursport zijn er volgens mij nog minder producenten. Er komen wel een paar nieuwe landen bij maar dat is toch beperkt".

'We hebben welvarende klanten in Florida die de sport daar allemaal te duur gaan vinden'

Er zijn dus mogelijkheden genoeg maar er zijn ook minpunten. "We moeten oppassen dat we ons niet uit de markt prijzen. Dat geldt niet alleen voor de paarden in de recreatiesector, waar de prijzen 100% gestegen zijn, maar ook voor de topsport. Wij hebben welvarende klanten in Florida die het daar allemaal te duur gaan vinden. En in Nederland zelf heb ik zorgen over de opleidingen. Ons succes is niet alleen gebaseerd op scouten van jonge paarden maar vooral op de opleiding van die paarden. Daarvoor hebben we jonge mensen nodig die beschikken over horsemanship. Die zijn er niet zo veel. Goed personeel krijgen wordt heel moeilijk. Daar maak ik me wel zorgen over".

Maar als je om je heen kijkt in Kessel naar de recente uitbreidingen en investeringen dan spelen die zorgen kennelijk niet de hoofdrol. Men gelooft daar nog in de toekomst. ●

Guusje ter Horst: 'Sectorraad moet meer armslag krijgen'

Ze is nu een jaar voorzitter van de Sectorraad Paarden. Hoog tijd voor een nadere kennismaking. Een gesprek over haar eerste ervaringen en de actuele stand van zaken in de belangrijke dossiers. Met als onverwachte 'verrassing' het door de Tweede Kamer aanvaarde amendement Vestering, dat vérgaande gevolgen voor iedere dierenliefhebber kan hebben.

De kennismaking is plezierig en ontspannen. Voor mij zit een vrouw met heel veel bestuurlijke ervaring (zie kader). Dat straalt ze uit. Rustig formulerend doet ze haar verhaal. Ze heeft het interview goed voorbereid. Haar dossierkennis is na een jaar voorzitterschap opmerkelijk groot. Hoe kijkt u terug op dat eerste jaar? Ter Horst: "Het stond voor mij in het begin in het teken van kennismaken met de andere bestuursleden en de vele organisaties binnen onze sector. Ik heb geprobeerd om al die afkortingen uit m'n hoofd te leren, maar (lachend) collega-bestuurders moesten me af en toe wel een handje helpen. We hebben achterstallig onderhoud weggewerkt. Gelukkig hebben we met vereende krachten de negatieve effecten van corona voor onze sector kunnen beperken. Daar was wel veel overleg voor nodig, ook met NOC*NSF. Al met al heb ik dat eerste jaar als 'een leuke klus' ervaren, met de drie onderwerpen welzijn, gezondheid en identificatie en registratie nog steeds hoog op de agenda."

WELZIJN

Ter Horst: "Paardenwelzijn blijft een belangrijk onderwerp. Ik heb grote waardering voor de Taskforce Welzijn, die we in het leven hebben geroepen en die wordt getrokken door de directeuren van de ondersteunende organisaties. Piet Peters van het KWPN is voorzitter van de Taskforce; hij doet dat met veel enthousiasme. In september jongstleden hebben we onder het motto 'Verbeter de wereld, begin bij jezelf' de Welzijnsvisie Sectorraad Paarden 2021-2025 vastgesteld. Daarin zijn veertien algemene uitgangspunten geformuleerd. Ze geven onze hoge ambities voor de komende jaren aan op het gebied van voorlichting, kennisvermeerdering, het houden en fokken van paarden en het sporten daarmee. Het is een goed onderbouwde visie geworden. Hoe

zeer welzijn tegenwoordig op het netvlies van velen staat bleek wel tijdens de Olympische Spelen. De affaire tijdens de vijfkamp met de Duitse coach leidde wereldwijd tot terechte afkeuring en inmiddels is het paardenonderdeel vanaf 2028 geschrapt. Het is belangrijk, dat zulke incidenten door de SRP weersproken worden en wij ons welzijnsbeleid binnen en buiten de sector communiceren."

WIE IS GUUSJE TER HORST?

Guusje ter Horst aanschouwde in 1952 te Deventer het levenslicht. Ze volgde het gymnasium in Den Haag en studeerde daarna psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. In 1984 promoveerde zij tot doctor in de sociale wetenschappen. Van 1986-1994 was zij universitair hoofddocent bij de Vakgroep Sociale Tandheelkunde.

Haar rol in het openbaar bestuur begon met het lidmaatschap van de gemeenteraad van Amsterdam (1986-1992) voor de PvdA. In 1994 werd ze wethouder van deze stad. Van 2001-2006 was ze burgemeester van Nijmegen. In 2007 werd ze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het vierde kabinet-Balkenende, een ambt dat ze tot in 2010 vervulde. Van 2011-2015 volgde het lidmaatschap van de Eerste Kamer.

In het maatschappelijke verkeer vervulde Guusje ter Horst vervolgens diverse functies. Zonder compleet te zijn noemen we: voorzitter HBO-raad (2011-2012), lid van de Raad van Toezicht van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid te Hilversum (2011-2019), lid van de Raad van Commissarissen van Shell Nederland (2013-2020), voorzitter van het bestuur van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (2014-2018). Momenteel is zij lid van de Raad van Toezicht van de Amsterdamse Hoge School voor de Kunsten, vice-voorzitter van de Raad van Toezicht van de Consumentenbond, voorzitter van de Sectorraad Paarden en voorzitter van de Hoofdpijnalliantie.

Haar affiniteit met paarden en de paardensport dateert van haar jeugdijaren als manegemeisje in de omgeving van Den Haag. Als burgemeester en minister kwam ze weer in aanraking met het paard en reed ze twee jaar bij een manege in Egmond en maakte daar de nodige buitenritten in de duinen.

'Wil de paardenbranche een 'schone' branche zijn, dan zou men met contante betalingen moeten stoppen'

In het verlengde daarvan: hoe staat het met de uitgifte van het Keurmerk Paarden Welzijn? Ter Horst: "Op dit moment zijn 24 bedrijven gecertificeerd. Dat aantal strookt niet met onze ambities. Deels zal dat te maken hebben met de coronacrisis, deels vergt het verkrijgen van het keurmerk veel van de aanvragers, ook financieel. Misschien wel teveel? Momenteel bekijken we of aanpassingen wenselijk zijn en of een stapsgewijze benadering mogelijk is."

GEZONDHEID EN DESASTREUS AMENDEMENT

Ter Horst: "Op het gebied van paardengezondheid maken we meters, met name door de inspanningen van de SRP-werkgroep Gezondheid onder het voorzitterschap van Marianne Sloet van Oldruitenborgh-Oosterbaan. Nou, die kun je op dat onderwerp loslaten. Een echte paardenvrouw met heel veel kennis en een groot netwerk. We kregen binnen de sector te maken met rhino en droes en daar werd snel en adequaat op gereageerd met adviezen en voorlichting. Dat laatste is meer dan ooit nodig. Op 25 augustus 2021 werd in de Tweede Kamer de Wet dieren behandeld. Min of meer onopgemerkt nam de Kamer een amendement aan, ingediend door het kamerlid Vestering van de Partij voor de Dieren. Het huidige artikel 2.1. van deze wet

Vente
Paardenvoeding

GEOPTIMALISEERDE
SAMENSTELLING

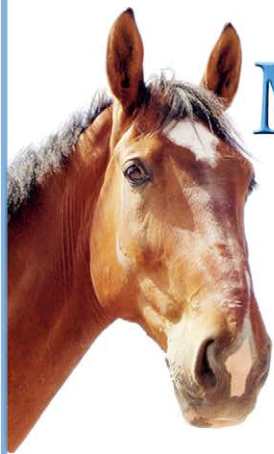
Paardenbrok LS

25% tot 35%
minder mest
in de rijbaan

10% tot 15%
minder
stroverbruik

Minder
brok, wel
dikkere paarden

vente-paardenvoeding.nl

ManegePlan
plannings- en
administratiesoftware
voor manegebedrijven

www.ManegePlan.nl
info@ManegePlan.nl

- eenvoudig te gebruiken
- uitgebreide training
- 24 uren ondersteuning, ook in de weekenden
- regelmatige updates
- les- en pensionovereenkomsten kunnen aangepast en direct geprint of gemaïld worden
- betalingen verwerken via bank, contant, pin, incasso & iDeal
- online inschrijfformulier direct gekoppeld aan ManegePlan
- online klantenportaal voor afzeggen en aanvragen van lessen

ManegePlan is het softwarepakket voor het bijhouden van de planning en administratie binnen het professionele manege- en pensionbedrijf. Door het gebruik van ManegePlan bespaart u kostbare tijd en geld.

U krijgt met ManegePlan een duidelijk in- en overzicht in uw leerlingenbestand, uw pensiongastenbestand, uw lessenbeheer, uw debiteurenadministratie, en veel meer.

Nieuwsgierig geworden ?

Bent u geïnteresseerd in wat ManegePlan voor u kan betekenen, dan zijn wij graag bereid geheel vrijblijvend, een presentatie bij u op het manegebedrijf te verzorgen.

bepaalt: 'Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen'. Aan artikel 2.1., eerste lid, werd als gevolg van het amendement een zin toegevoegd, luidende: 'Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.' Ook de Eerste Kamer nam de Wet inclusief dit amendement aan. De impact van dit amendement is op dit moment niet te overzien. Naar de letter betekent het, dat er in ons land in brede zin geen dieren meer gehouden mogen worden. Het amendement gaat er volledig aan voorbij, dat een leven in het wild doorgaans helemaal niet zo passend is bij welzijn als het lijkt. Daar hebben we in onze reactie naar het Ministerie van LNV op gewezen en nogmaals aangegeven hoe ons welzijnsbeleid er uitziet. Het ministerie is bezig met een impactanalyse. Na overleg op 2 november 2021 concludeer ik, dat de kans groot is, dat er op korte termijn niet meer duidelijkheid komt en dat de vorming van het nieuwe kabinet moet worden afgewacht. Kortom: vermoedelijk moet het regeerakkoord uitsluitel geven en is het met name van belang of er een besluit volgt over de inwerkingtreding van de wet per 2023. Ik hoop, dat de politieke partijen op hun schreden terugkeren. Dit kan écht niet."

'Impact van amendement Wet dieren is op dit moment niet te overzien'

I & R EN ZWART GELD

Ter Horst: "De wettelijk verplichte registratie van paardachtigen is inmiddels op gang gekomen. Houders ervan moeten voor het einde van het jaar 2021 bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een Uniek Bedrijfsnummer (UBN) aanvragen. Op 20 september 2021 waren 27.173 UBN's aangemeld (van de te verwachten 82.600). Het aantal aangemelde paarden bedroeg 140.658 (van de te verwachten 449.950). Grosso modo is dus van een derde van de paardenstapel de verblijfplaats bekend. Er is dus werk aan de winkel! Er zal volgend jaar gehandhaafd gaan worden. De vraag is: hoe krijgen we de sector zo ver, dat iedereen zich laat registreren? Daar wordt aan gewerkt en ik draag langs deze weg een steentje bij."

Een derde van de paardenstapel is geregistreerd, er moet nog veel gebeuren.

Is bij dit onderwerp een link te leggen naar perspublicaties over zwart geld in de paardensector? Ter Horst: "Na het artikel in het Algemeen Dagblad hebben we contact gehad met de directeur-generaal van de Belastingdienst. Wat is er aan de hand? Kunnen we elkaar helpen? De paardenbranche wil een 'schone' branche zijn? De Belastingdienst gaf aan moeilijk zicht te hebben op wat er gebeurt, deels ook door contante betalingen. Daarmee zou men moeten stoppen. 't Is ook best wel ingewikkeld: wat is een paard waard? We hebben besloten een Werkgroep Belastingen in het leven te roepen waarin de Belastingdienst zal participeren. I & R registreert niet de eigenaren; volgens de EU-richtlijn hoeft dat niet. Het Ministerie van LNV volgt die richtlijn. Het Ministerie van Financiën, waaronder de Belastingdienst valt, zou wel een eigenarenregistratie willen. Een interessante casus. Trouwens, nu we het over de EU hebben, we bekijken hoe we als SRP meer zicht kunnen krijgen op wat daar gebeurt en meer invloed kunnen uitoefenen."

TOEKOMST SRP

Ter Horst: "Wil de SRP de rol van belangenbehartiger voor de paardensector op goede wijze blijven vervullen, dan zal er meer financiële armslag moeten komen. Ik ben daarmee bezig. De RVO is niet bereid een extra bedrag te innen. De afdracht voor schapen en geiten gaat in een gezondheidsfonds. Dat kent onze sector niet. Ik blijf zoeken naar een oplossing. Met alleen een secretaris voor twee dagen in de week gaan we het niet redden. Ik zit nu zelf te schrijven, niet erg maar niet echt de bedoeling. Er zal een structurele oplossing moeten komen. Geen bureaucratie, maar een klein en slagvaardig bureau, dat voor de sector opkomt." ●